

Utkast til referat fra Fagrådsmøtet Sammen redder vi liv

- *Tid:* fredag 26. mars 2021 kl. 09:30-12:30
- *Sted:* Teams
- *Møteleder:* Conrad Bjørshol
- *Til stede:* Erik Zakariassen, Guttorm Brattebø, Jo Kramer-Johansen, Stephen Sollid, Trond Nordseth, Asgeir Kvam og Hedda Bie (referent)
- *Forfall til møtet:* Ingvild Tjelmeland, Isabel Sebjørnsen, Jostein Hagemo, Kjetil Nilsen, Live Kummen, Tone Slåke, Torben Wisborg og Karoline Stadheim Halvorsen

03-2021 Smittevern ved HLR: ny anbefaling fra fagrådet/Hdir

Fagrådet er av Helsedirektoratet bedt om å vurdere faglig innhold i eksisterende anbefalinger om *Smittevern ved HLR* og oppdatere teksten etter Helsedirektoratets malverk for covid-19 anbefalinger. Innholdet må forankres hos FHI og direktoratet. Anbefalingene omfatter HLR under covid-19 pandemien for publikum, herunder akutthjelpere.

Temaet er aktualisert av mediasaker og poster på sosiale medier som synliggjør misoppfatninger ("Nå skal vi slutte å gjenopplive barn") og utfordringer med å kommunisere rundt temaet.

I den etterfølgende diskusjon var det flere forhold som ble belyst:

Skal akutthjelpere omfattes av råd til publikum, eller defineres disse som helsepersonell?
Problemstillingen er til vurdering i forbindelse med arbeid med Nasjonal veileder for akutthjelpere.

Det er per i dag ikke et system for å registrere og følge opp involverte (publikum) i forbindelse med HLR. Selv om det er liten sannsynlighet for hjertestans eks på gaten der ukjente involveres eller at en som får hjertestans har covid-19, viser erfaringer at involverte kan kjenne på uro/krisestemning etter en situasjon. Utfordringen ligger i at det ikke er anledning til å registrere nummer og navn på de som potensielt kan bli definert som nærkontakter, dersom pasienten er smittet. Hvem som har ansvaret, bør tydeliggjøres. Ambulanse, AMK og smittevernlege har roller, men det vil være nødvendig å gjøre avklaringer om registrering av personopplysninger opp mot Datatilsynet.

Problemstillingen vurderes å være gyldig også for andre situasjoner der smittesporing kan være aktuelt. Fagrådet peker på at dette bør komme på plass, men at det vil være opp til andre å finne tekniske og personvernmessige løsninger.

Konklusjon: Fagrådet vurderer at anbefalinger som ble utarbeidet i 2020 står seg, og at revidert versjon bør baseres på disse rådene. Fagrådets leder skriver et utkast til reviderte anbefalinger etter ny mal som sendes på høring til Fagrådet, før oversendelse FHI/Helsedir.

04-2021 Verdens hjerte- og lungeredningsdag 16. oktober

I diskusjonen om dugnaden skal være med å markere verdens hjerte- og lungeredningsdag den 16. oktober, ble følgende momenter løftet fram:

- **Budskap:** behov for revitalisering av praktisk HLR-trening. Nå har vi trent digitalt/på papir det siste året – nå må vi ut å øve igjen. Markedsføre kurs igjen hvis det smittevernmessig mulig.

- Bruke data fra nasjonale kvalitetsindikatorer som bakgrunnsstoff for å vise publikums HLR-innsats på tross av pandemien og betydningen av å trene for å få mer ut av publikum som førstehjelpsressurs.
- Plan og ledelse: behov for organisering (styringsgruppe/redaksjonsgruppe) og utarbeidelse av strategi som sikrer koordinering av aktivitet og fellesbudskap mellom organisasjoner slik at alle kan fronte på sin måte. Erfaringer fra markeringer foregående år, tas med inn i arbeidet.
- Rammebetingelser: ERC (eier av dagen) har sine føringer og anbefalinger for markering som må hensyntas. ERC-logen forvaltes via NRR, som også har avtale om oversettelse av produkter.
- Ressurser: Erfaringer fra 2020 tilsier at det krever en del ressurser å planlegge og gjennomføre dagen. Dette må det tas høyde for i det videre arbeidet.

Konklusjon: Fagrådet anbefaler at Verdens hjerte- og lungeredningsdags markeres med et felles budskap på tvers av organisasjoner. Det bør foreligge en grovskisse til organisering, strategi og plan for dagen før sommeren.

05-2021 [Web-basert HLR-trening på hjemmekontor](#)

Fagrådet ble bedt om å gå gi innspill på en henvendelse fra Laerdal Medical til leder av Fagrådet vedrørende webbasert HLR-trening på hjemmekontor. Laerdal har gjennomført en pilot i 2020 der organisasjoner har stilt med instruktører i webbasert trening for ulike målgrupper.

I den etterfølgende diskusjonen ble det stilt spørsmål ved om dette er en henvendelse det er relevant for Fagrådet å diskutere. Det ble vist til at Laerdal er en kommersiell aktør som kan henvende seg direkte til organisasjonene uten at fagrådet trenger å bli rådført. Dersom Fagrådet skal vurdere saker som dette bør det ta utgangspunkt i prinsipielle spørsmål knyttet til for eksempel metodevurdering - er det en egnet måte å øve på?

Det ble samtidig vist til at saken er et eksempel på nye måter å jobbe med førstehjelpsopplæring i digital form med bruk av ny teknologi (bla VR-løsninger). Nye metoder gir folk en mulighet til å trene webbasert. Betydningen av god faglig forankring av læringsmateriell i utviklingsfasen ble samtidig understreket, der fagmiljøer kan stå ansvarlige for faglig innhold.

Konklusjon: Fagrådet ser det som formålstjenelig at det testes ut nye konsepter, men tar ikke stilling til Laerdals konsept. Fagrådet vil ha oppmerksomhet på nye metoder/ny retning for publikumsundervisning i fremtiden.

06-2021 [Eventuelt](#)

[Oppdatering av NRR guidelines og implikasjoner for SRVL v/ Trond Nordseth og Asgeir Kvam](#)
Kort orientering om arbeidet, som skal ferdigstilles i juni. Eventuelle implikasjoner for dugnaden er uklart, men det vurderes pt ikke å ha store konsekvenser for det grunnleggende innholdet/rådene relatert til førstehjelpsopplæring i befolkningen.

Til oppfølging: Saken tas opp på neste fagrådsmøte.

[Hjertestansregisteret v/ Jo Kramer-Johansen](#)

Kort orientering om arbeidet med å revidere og oppdatere datasettet for hjertestans utenfor sykehus, herunder datasett fra AMK-sentralene. Det er satt sammen en arbeidsgruppe fra flere sentraler med folk med erfaring som AMK-operatører og registermedarbeidere. Det skisseres at

gruppen skal jobbe raskt fremover slik at datasettet kan tas i bruk i 2022. Arbeidsgruppen skal blant annet revidere og oppdatere datasettet og vurdere nye datapunkter. Gjennomgang av lydlogger er viktig i arbeidet for å identifisere de gode markørene for sortering og definisjon av pasientgrupper som videre gir gjenkjennelige tilbakemeldinger til AMK-sentralene som utgangspunkt for forbedringsarbeid.

Det ble i den etterfølgende innspillrunden pekt på betydningen av volum, trening og tilbakemelding, og det ble vist til England hvor det er lovkrav om prosentvis gjennomgang av lydlogg.

Til oppfølging: Fagrådet inviteres til å gi innspill på viktige datapunkter for håndtering av hjertestanspasienter for AMK og bidra inn i prosessen. Fagrådet er positive til å bidra og et utkast vil sendes når dette foreligger fra arbeidsgruppen.

Arbeid med standardisering v/ Trond Nordseth

Helsedirektoratet ble i møtet bedt om å orientere om arbeid med standardisering. Direktoratet viste innledningsvis til oppdrag gitt NKT-Traume om kartlegging av førstehjelpsopplæring i arbeidslivet med nasjonal oversikt over yrkesgrupper som har myndighetskrav og selvpålagt krav til førstehjelpsopplæring og utdanninger som har førstehjelp i sine lærerplaner/kompetansemål.

Funn viser blant annet at:

- De ulike næringene savner en standardisering av førstehjelp, tilpasset sin næring og virksomhet.
- Det er behov for å se på kvalitetssikring av førstehjelpsundervisning som tilbys, og at undervisningen er målrettet til den enkelte virksomhet.
- Det er et stort potensial for å kunne oppnå ønsket effekt og den overordnede målsetningen i dugnaden, ved at det gjøres en innsats for økt førstehjelpskompetanse i arbeidslivet i den gjenværende perioden av dugnaden.

Det har blitt gjennomført et møte med NKT-Traume, Norsk førstehjelpsråd, NSO, Arbeidstilsynet, Gjensidigestiftelsen, Bedriftshelsetjenestens bransjeforening og Norsk Standard den 11. februar, der utvikling av bransjestandarder for målrettet og relevant førstehjelpsopplæring med god kvalitet i ulykkesutsatte næringer ble drøftet. Den videre prosessen med dialog opp mot Norsk standard har blitt forsinket grunnet sykdom.

Helsedirektoratet har notert innspill fra NRR om deltakelse i arbeidet og vil komme tilbake til organisasjonen og øvrige involverte. Det kom innspill i møtet om at Fagrådet kan bidra med risiko- og behovsanalyse i arbeidet.

Til oppfølging: Saken tas til orientering og forankres i Fagrådet ved behov.

Varige strukturer v/ Jo Kramer-Johansen

Fagrådet understreket at det er ønskelig at Helsedirektoratet legger fram en sak om arbeidet med varige strukturer. Områder som ønskes belyst:

Tidslinje og strategi – hva er tidslinja for dugnaden og hva skjer etter 2022? Hva er behovet for revisjon av strategi?

Prosjekter i dugnaden: Status på de større prosjektene? Hva bør det satses videre på (kost-nytte vurdering), herunder vurdering av ev samordning? Mekanismer for faglige vurderinger av prosjekter og satsninger?

Prosjekter i randsonen: Videre håndtering og prioritering av prosjekter som er et myndighetsansvar, som ligger i grenseland av dugnaden og som ikke har vært finansering gjennom dugnaden. Eksempler på dette er hjertestansregisteret og hjertestarterregisteret (AED-registeret). Det er også eksempler på prosjekter som har vært drevet som del av førstehjelpsdugnaden, men som i hovedsak påvirker virksomhet som er del av offentligheten (førstehjelpsopplæring i skolen, førstehjelpsopplæring på offentlige arbeidsplasser), hvor overgang til varige strukturer krever samordning mellom etater og forvaltningsnivåer.

Til oppfølging: Helsedirektoratet tas med seg innspillene og forbereder sak om varige strukturer som legges fram på neste Fagrådsmøte.